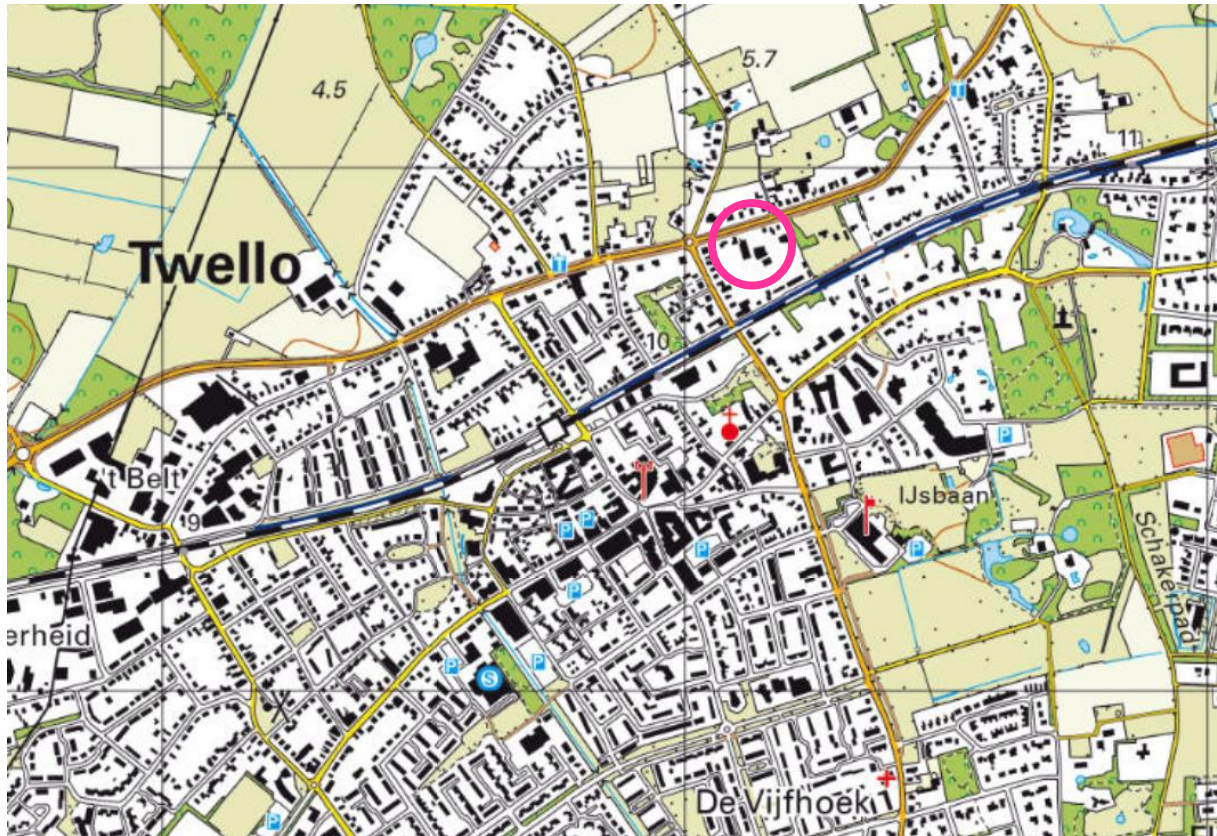

Plan van Aanpak Steenmarter Rijksstraatweg 95 en 97, Twello

Plan van Aanpak Steenmarter Rijksstraatweg 95 en 97, Twello

Opdrachtgever: Nikkels Bouwbedrijf B.V.

Datum: 8 juni 2023

Status: **Definitief**

Uitvoering: Forest Groen Consult B.V.

E-mail @forestgroenconsult.nl
Web www.forestgroenconsult.nl

INHOUD

Pagina

1	INLEIDING	5
2	Het project	6
2.1	Plangebied	6
2.2	Locatie	7
2.3	Naam aanvrager	7
3	Werkzaamheden en planning	8
3.1	Beschrijving van de werkzaamheden	8
3.1.1	Werkwijze van de werkzaamheden	9
3.1.2	Planning van de werkzaamheden	9
4	Verbodsbepalingen	10
4.1	Steenmarter	10
5	Ecologische inventarisatie, achtergrond	11
5.1	Locatie van onderzoek	11
5.2	Vleermuizen	11
5.3	Huismus	11
5.4	Gierzwaluw	12
5.5	Steenmarter	12
5.6	Kleine marterachtigen	12
5.7	Samengevat	12
6	Effecten	13
6.1	Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit	13
6.1.1	Steenmarter	13
6.2	Effect werkzaamheden: monitoren	13
7	Maatregelen	14
7.1.1	Steenmarter	14
7.1.1.1	Preventieve maatregelen	14
7.1.1.2	Plaatsing verblijven	14
7.1.1.3	Ongeschikt maken voor de steenmarter	15
7.1.1.4	Na de bouw	15
8	Alternatieven	16
8.1	Alternatieve locatie	16
8.2	Alternatieve inrichting en werkwijze	16
8.3	Alternatieve planning	16
9	Gunstige staat van instandhouding	17
9.1	Steenmarter	17
9.1.1	Staat van instandhouding	17
9.1.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding	18
9.1.3	Zorgvuldig handelen	18

10	Literatuur.....	19
11	Plan van aanpak in het kort.....	20
11.1	Voor het ongeschikt maken	20
11.2	Fase van de bouw.....	20
11.3	Na uitvoering van de bouwwerkzaamheden	20
11.4	Algemeen	20
12	Werk protocol	21
12.1.1	Maatregelen voor september 2023	21
12.1.2	Na ontvangen van de ontheffing.....	21
12.1.3	Maatregelen algemeen	21
13	Begeleiding en communicatie	22
14	Advies	23
14.1	Intrinsieke waarde.....	23
14.2	Broedvogels.....	23
14.3	Aanwezigheid egel	23
14.4	Inclusief bouwen	23
	Bijlage 1: Quicksan natuuronderzoek.....	24
	Bijlage 2: Nader onderzoek.....	25

1 INLEIDING

In opdracht van Nikkels projecten BV is dit plan van aanpak opgesteld voor het waarborgen van de verblijfsmogelijkheden van de steenmarter (*Martes foina*) op de locatie Rijksstraatweg 95 en 97 in Twello. Deze locatie is in een eerder stadium onderzocht.

De basis van dit plan van aanpak wordt gevormd door het nader onderzoek:

- Quick scan natuur Twello, Rijksstraatweg 95-97, SAB, 10 mei 2022;
- Nader onderzoek huismus, gierzwaluw, steenmarter, wezel en soortgroep vleermuizen, Rijkstraatweg 95 en 97 Twello, Foreest Groen Consult BV, 19 oktober 2022.

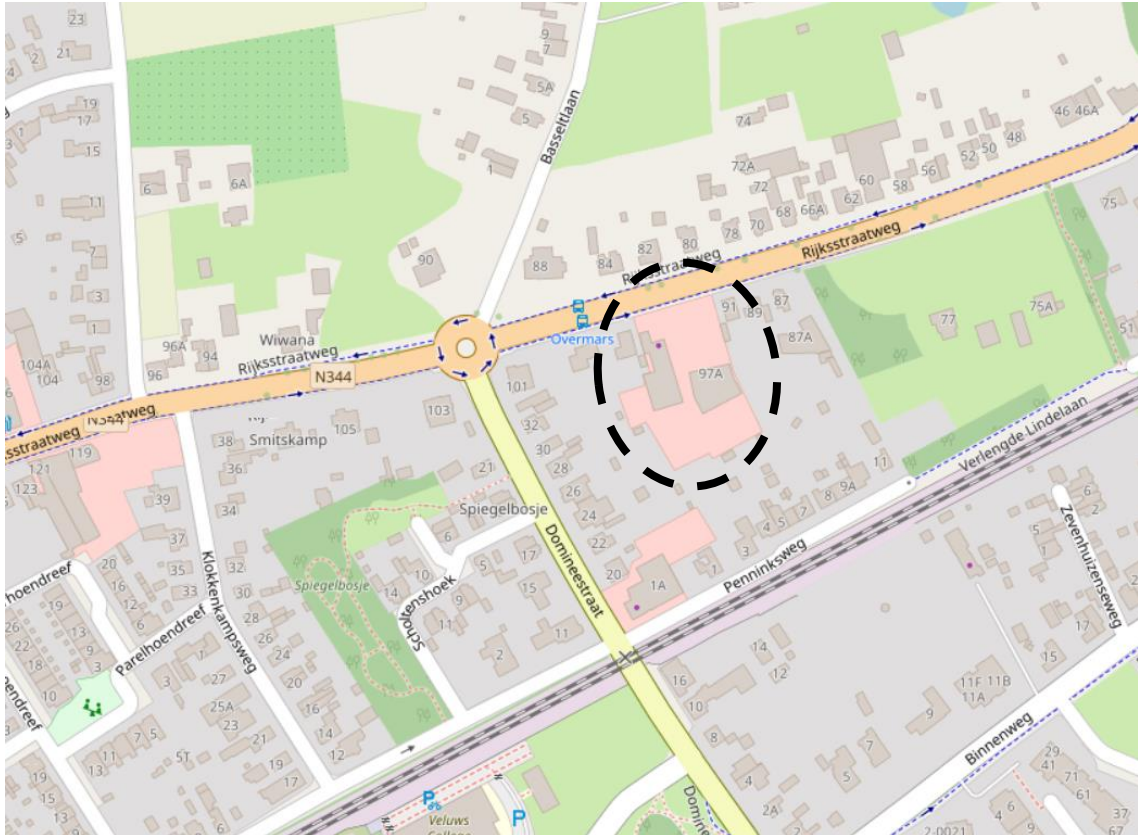
Nikkels projecten BV heeft het voornemen om de locatie te her ontwikkelen tot een kleine woonwijk. De aanwezige bebouwing en bedrijvigheid maken plaats voor een kleine woonwijk met 8 woningen.

De realisatie staat gepland voor de periode september 2023 – september 2027.

Dit plan van aanpak is opgesteld door [REDACTED] MSc werkzaam als ecooloog bij Foreest Groen Consult BV.

2 Het project

2.1 Plangebied

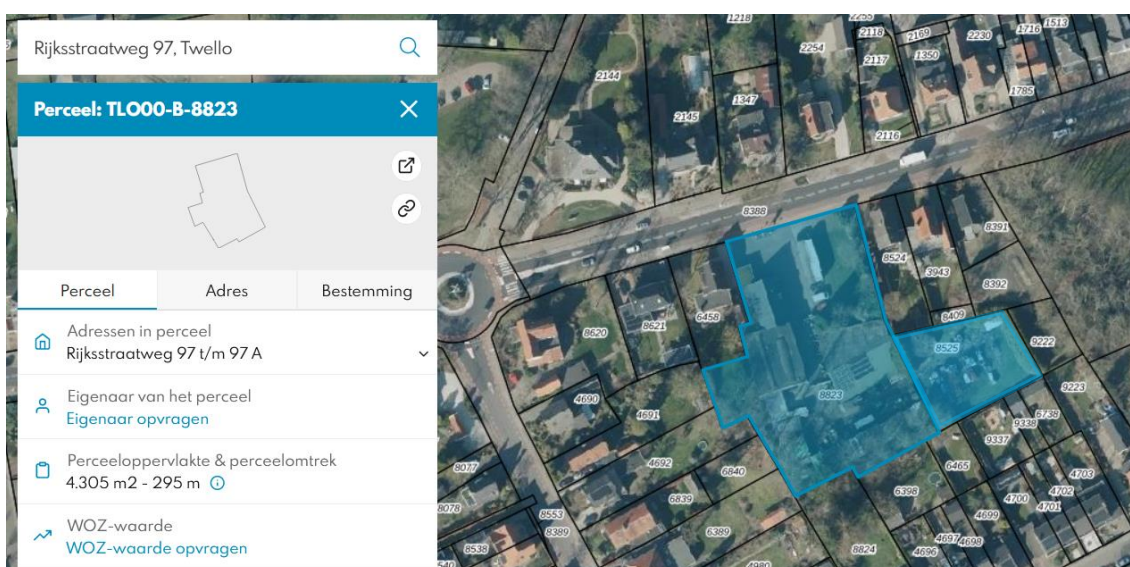
Afbeelding 1: de ligging van het plangebied aangegeven met een zwarte stippellijn.

Het plangebied is gelegen tegen de kern van Twello, met in de omgeving agrarisch gebied en vrijstaande woningen. Het gebied omvat twee bakstenen gebouwen waarin motorzaken aanwezig zijn. Aan de achterzijde van het terrein is opslag van metalen stellages, containers, autobanden, auto-onderdelen, pellets en caravans. Aan de westzijde bevindt zich grasland met in het midden een coniferen haag en grotere bomen. De overige delen zijn grotendeels verhard.

2.2 Locatie

Het plangebied bestaat uit het perceel bij de Rijksstraatweg 95 en 97. De Rijksstraatweg 97 wordt als aanduiding gebruikt.

Straat: Rijksstraatweg 97
Postcode: [REDACTED]
Plaats: Twello
Gemeente; Gemeente Voorst
Provincie: Gelderland
Coördinaten: 52.2416055, 6.106286
Kadastraal bekend: TLO00-B-8823; TLO00-B-8525

2.3 Naam aanvrager

Nikkels Bouwbedrijf B.V.

[REDACTED]

Projectleider: de heer [REDACTED]

3 Werkzaamheden en planning

3.1 Beschrijving van de werkzaamheden

Sloop

Sloop van de gebouwen

Sloop opslag

Opschonen terrein

Bouw

Nieuwbouw 8 vrijstaande woningen

Afbeelding 2: de ligging van het plangebied (rood omlijnd) in de huidige situatie (bron: SAB rapport 190217.01 & PDOK).

Bestaand gebruik

Op dit moment worden materialen opgeslagen en weer verwijderd van het terrein als onderdeel van de normale bedrijfsvoering. Dit geldt ook voor de aanwezige containers die worden opgenomen of weer worden neergezet. Op alle momenten zijn containers en of goederen op het terrein aanwezig.

Afbeelding 3: Voorgenomen ontwikkeling (concept) met 8 woningen (bron: SAB rapport 190217.01)

3.1.1 Werkwijze van de werkzaamheden

Vooruitlopend op de realisatie zijn de nieuwe verblijfplaatsen voor de steenmarter gerealiseerd. Het verwijderen van de containers en al het opslag materiaal gebeurt na ontvangst van de ontheffing. Na de sloop kan er gebouwd worden. De nieuwe verblijven voor de steenmarter blijven intact, ook nadat alle werkzaamheden zijn voltooid.

3.1.2 Planning van de werkzaamheden

In september 2023 wordt gestart met de werkzaamheden bij de opslag nadat een ontheffing van de Wet natuurbescherming is verkregen. Het ongeschikt maken voor de steenmarter is voorzien in de periode 1 september 2023 – 1 februari 2024. De nieuwe verblijven voor de steenmarter blijven voor, tijdens en na de werkzaamheden functioneel. Zie onderstaande tabel voor een overzicht van de werkzaamheden die kunnen starten met en zonder een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Tabel 1: Overzicht maatregelen die genomen kunnen worden met en zonder ontheffing van de Wet natuurbescherming

Werkzaamheden	Kan starten zonder ontheffing
Aanbrengen tijdelijke voorzieningen	Ja
Sloop van de gebouwen	Nee
Verwijderen van alle opslag containers en houtstapel	Nee
Verwijderen overig opslag materiaal	Nee
Start bouw nieuwe woningen	Nee

4 Verbodsbepalingen

De onderstaande tabel geeft de soort en verbodsbepalingen weer die mogelijk worden overtreden en waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd.

Tabel 2: verbodsbepalingen en wettelijke grondslag.

Soort	Verboden	Belang
Steenmarter (Martes foina)	3.10 lid 1b de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen	3.10 2a in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;

4.1 Steenmarter

Artikel 3.10 lid 1b Bij het verwijderen van al het opslag materiaal is het onvermijdelijk dat de vaste verblijfplaats van de steenmarter verdwijnt. Hierdoor ontstaat een overtreding van verbodsartikel 3.10 lid 1b.

Wettelijke grondslag 3.10 2a In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

De bouw van nieuwe woningen valt onder kleine bouwactiviteiten. De bouw van extra woningen is van maatschappelijk belang ten behoeve van woonvoorziening. Hiernaast worden deze moderne woningen geïsoleerd. De energietransitie, met behulp van deze extra goed geïsoleerde woningen, is van groot belang om de temperatuur op aarde binnen aanvaardbare grenzen te houden. In Parijs is afgesproken om de temperatuur niet verder te laten stijgen dan 2 graden. Hiervoor is Nederland de klimaatwet aangenomen en is dit vertaald naar het klimaat akkoord. Gasloze woningen en goed geïsoleerde woningen zijn onderdeel van dit akkoord om de doelen van Parijs te realiseren.

Voor de steenmarter zijn twee alternatieve verblijven ingericht. De groene omgeving blijft op de planlocatie zo veel mogelijk intact. Deze verblijven zijn geplaatst in delen van de vegetatie die intact blijven tijdens en na de werkzaamheden. Deze voorzieningen zijn aanwezig voordat de containers en het opslag materiaal zijn verwijderd. Hierdoor heeft de steenmarter al geruime tijd kans gehad om aan deze locatie te wennen. De steenmarter profiteert van bebouwing. Rondom woningen zal de steenmarter voldoende voedsel vinden. Hierdoor zijn er geen permanente negatieve gevolgen voor de functionaliteit van dit gebied voor de steenmarter aanwezig.

5 Ecologische inventarisatie, achtergrond

In 2022 is gestart met een quickscan natuuronderzoek. Op basis van de resultaten van de quickscan is het nader onderzoek uitgevoerd. Een samenvatting van dit nader onderzoek is hieronder weergegeven. De volledige quickscan en het nader onderzoek staan in bijlage 2 en 3.

5.1 Locatie van onderzoek

Afbeelding 4: Het plangebied (rood omlijnd) aan de Rijksweg 95 en 97.

5.2 Vleermuizen

Bij het onderzoek zijn geen verblijven aangetroffen op het plangebied. Er is één kraamverblijf vastgesteld aan de Rijksweg 99, deze valt buiten het plangebied en wordt niet aangetast. Hiernaast zijn buiten het plangebied drie paarverblijven toegekend. Er zijn geen essentiële foerageergebieden en/ of vliegrouten aangetroffen.

De sloop en herontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor vleermuizen.

5.3 Huismus

Bij het onderzoek zijn geen huismussen op de planlocatie aangetroffen. De sloop en herontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming betreft de huismus.

5.4 Gierzwaluw

Bij het onderzoek zijn geen gierzwaluwen op de planlocatie aangetroffen. De sloop en herontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming betreft de gierzwaluw.

5.5 Steenmarter

Bij het onderzoek zijn meermaals steenmarters geregistreerd bij de westelijke camera. Hiernaast is de steenmarter waargenomen bij het vleermuis onderzoek, komende uit noordoostelijke richting aan de andere zijde van de Rijksstraatweg. Het dier liep onder de poort door in de richting van de meest westelijke cameraval. Het dier heeft waarschijnlijk een verblijfplaats onder een van de op het terrein opgestelde containers. Er zijn geen uitwerpselen van de steenmarter gevonden in de gebouwen.

Bij de werkzaamheden wordt het groen zo veel mogelijk behouden. Er gaat geen essentieel foerageergebied van de steenmarter verloren. Er gaat een vaste verblijfplaats van de steenmarter verloren bij de opslagplaats.

Voor deze vaste verblijfplaats van de steenmarter dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

5.6 Kleine marterachtigen

Bij het onderzoek naar kleine marterachtigen zijn de volgende soorten aangetroffen: huiskat, bosmuis, huisspitsmuis, steenmarter en egel. De wezel is niet waargenomen.

De sloop en herontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft overige kleine marterachtigen, waaronder de wezel.

5.7 Samengevat

Voor de vaste verblijfplaats van de steenmarter bij de opslagplaats dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

6 Effecten

6.1 Effect werkzaamheden: kwaliteit en kwantiteit

6.1.1 Steenmarter

Door de werkzaamheden gaat één rustplaats van de steenmarter verloren. Dit is één van de ca 10-20 verblijfplaatsen die een steenmarter normaliter in zijn territorium heeft. Het verwijderen van de opslag container en al het andere opslag materiaal vindt plaats in de minst kwetsbare periode van de steenmarter, van 1 september 2023 – 1 februari 2024. Door het realiseren van twee nieuwe verblijfplaatsen heeft de steenmarter voor, tijdens en na de werkzaamheden de beschikking over voldoende plaatsen waar de soort kan verblijven. Het effect van het (tijdelijk) verdwijnen van een deel van de buitenruimte is dusdanig gering dat hier geen essentieel leefgebied door verloren gaat. Na de woningbouw kan de steenmarter de buitenruimte weer gebruiken.

6.2 Effect werkzaamheden: monitoren

Van de werkzaamheden wordt een logboek bijgehouden door een ecologisch deskundige op het gebied van de steenmarter.

Als deskundige zal optreden:

Opdrachtnemer: Foreest Groen Consult

Namens opdrachtnemer: ir. [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@foreestgroenconsult.nl

7 Maatregelen

Tabel 3: overzicht maatregelen en effecten.

Soort	Vermijden gevoelige perioden	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken	Permanente mitigatie
Steenmarter	De werkzaamheden worden in de minst kwetsbare periode uitgevoerd	n.v.t. direct plaatsen permanente verblijven	1 september 2023 – 1 februari 2024	Aanbrengen van 2 verblijven in de beplanting die blijft behouden

7.1.1 Steenmarter

7.1.1.1 Preventieve maatregelen

- Aanbrengen van twee steenmarterverblijven in delen van de vegetatie die behouden blijft voorafgaande aan de sloop.

7.1.1.2 Plaatsing verblijven

De 2 steenmarter verblijven dienen geplaatst te worden in beplanting die aanwezig is voor de werkzaamheden en behouden blijft. Als verblijf wordt het type ZK EM 01 Egel- en marterkast van Vivara Pro aangeraden. Deze verblijven dienen voor de sloop van de gebouwen geplaatst te worden in dicht begroeide vegetatie. Tijdens de werkzaamheden worden hekken om deze verblijven geplaatst, zo dat de steenmarter wel kan passeren maar de verblijfplaats niet verstoord kan worden.

De verblijven blijven na de werkzaamheden staan. Dit zijn permanente voorzieningen. Door de positie in de vegetatie staan deze verblijven goed gepositioneerd en lopen ze geen gevaar bij de bouwwerkzaamheden.

Gezien het ontwerp van de huizen nog niet definitief is, kan nog geen definitieve locatie van deze verblijven worden toegekend. De onderstaande afbeelding geeft een voorstel voor de locaties van de te plaatsen steenmarterverblijven.

Afbeelding 5: de voorgestelde locaties van de te plaatsen steenmarterverblijven (oranje), weergegeven in de huidige situatie (links) en toekomstige situatie (rechts). De verblijven blijven op dezelfde plaats, er is gelet op aanwezigheid van vegetatie in beide situaties.

7.1.1.3 Ongeschikt maken voor de steenmarter

Het verblijf bevindt zich vermoedelijk onder een van de opslag containers op het erf. Het ongeschikt maken gebeurt door:

- Verwijderen alle containers en opgeslagen materialen onder begeleiding van een ecooloog;
- Het met de hand verwijderen van de houtopslag;
- Het verwijderen van al het overige opslag materiaal in het zuidoostelijke en zuidwestelijke gedeelte van het plangebied;
- Vastleggen bevindingen in het logboek.

Bij deze werkzaamheden dient ook gelet te worden op de eventuele aanwezigheid van egels. Deze zijn in Gelderland vrijgesteld van bescherming, maar moeten wel de kans krijgen om weg te komen. Idealiter wordt ongeschikt gemaakt in de periode september – november, buiten de kwetsbare periode van de egel.

7.1.1.4 Na de bouw

Na de bouw blijven de twee verblijven voor de steenmarter staan. Het groen en de verblijven worden beheerd door de gemeente. De verblijven dienen goed ingepakt te zijn door vegetatie. Gaan er bomen of struiken rondom de verblijven dood, dan moeten deze opnieuw worden ingeboet.

Er gaat geen essentieel foerageergebied van de steenmarter verloren, gezien het meeste groen behouden blijft en de steenmarter profiteert van bebouwing. Er kan ervoor worden gekozen om de buitenruimte vriendelijk in te richten voor andere soorten, zoals de egel. Meer informatie in het advies.

8 Alternatieven

8.1 Alternatieve locatie

Alternatieve locaties zijn niet voorhanden. Het verblijf van de steenmarter bevindt zich onder de opgeslagen materialen en containers. Deze containers dienen verwijderd te worden voordat er gebouwd kan worden. Op dit moment worden containers regelmatig verwisseld en blijft er altijd voldoende schuilgelegenheid over. Bij het opschonen van het terrein worden alle opgeslagen materialen en containers verwijderd. Hierdoor verdwijnen alle mogelijkheden voor de steenmarter.

8.2 Alternatieve inrichting en werkwijze

Bij de werkzaamheden wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het behoud van de groene ruimte. Er is geen alternatieve werkwijze anders dan het verwijderen van alle containers en opslag. Deze kunnen niet behouden blijven. Alles wordt verwijderd in de minst kwetsbare periode van 1 september 2023 – 1 februari 2024. De houtstapel en de overige materialen kunnen niet eerst ongeschikt gemaakt worden. Deze dienen met de hand te worden afgebroken.

Ter vervanging van het huidige verblijf zijn twee nieuwe verblijven aangebracht in delen van de vegetatie die blijft behouden.

Bij de inrichting is gekozen voor grondgebonden woningen met tuin. Dit is gunstiger voor de steenmarter dan hoog stedelijke woningbouw met appartementen complexen. De inrichting van 8 woningen is hierdoor geoptimaliseerd voor de steenmarter.

8.3 Alternatieve planning

De planning is gericht op het werken buiten de kwetsbare periode van de steenmarter. Door het tijdig plaatsen van de nieuwe verblijven, kan in het najaar 2023 al worden begonnen met de werkzaamheden. Er is geen alternatieve gunstigere planning voor de steenmarter mogelijk.

9 Gunstige staat van instandhouding

9.1 Steenmarter

9.1.1 Staat van instandhouding

De steenmarter is een algemeen voorkomende soort, vooral in oost Nederland. De steenmarter is in 1948 nagenoeg uitgeroeid geweest, sindsdien is de populatie toegenomen (Arcadis, 2018). Tegenwoordig wordt de populatie gezien als stabiel (Arcadis, 2018). In beoordeling van de staat van instandhouding van de steenmarter in Nederland is gunstig aangegeven (Arcadis, 2018).

In Gelderland is de steenmarter een algemeen voorkomende soort, al is de exacte populatie omvang onbekend (Arcadis, 2018). In beoordeling van de staat van instandhouding van de steenmarter in Gelderland is gunstig afgegeven (Arcadis, 2018).

Beoordeling landelijke staat van instandhouding van de steenmarter

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Populatieomvang	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Gunstig	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald

Beoordeling staat van instandhouding van de steenmarter in Gelderland

Beoordelingscriterium	Huidige situatie	Laatste tien jaar van de registratie ('trend')	Referentiewaarde 1994
Bijdrage Gelderland aan de landelijke populatie	Groot		
Populatieomvang	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Verspreidingsgebied	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald
Kwaliteit van het leefgebied	Gunstig	Stabiel	Wordt gehaald
Toekomstperspectief	Gunstig	n.v.t.	n.v.t.
Eindbeoordeling staat van instandhouding	Gunstig	Verbeterend	Wordt gehaald

Afbeelding 6: beoordeling van de staat van instandhouding van de steenmarter in Nederland (boven) en Gelderland (onder). (bron: Arcadis: "De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland"(PS2018-372)

9.1.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Door de plaatsing van de extra verblijfplaatsen zal de staat van instandhouding van de plaatselijke populatie niet in gevaar komen. Behalve de verblijfplaats op dit terrein heeft de steenmarter nog ongeveer 20 verblijfplaatsen in zijn/ haar territorium. Nu foerageert de steenmarter op het terrein. Op het terrein kan de steenmarter voedsel vinden, dit is bij de nieuwe woningen ook mogelijk. Relatief gaat er een heel klein deel van het totale territorium van een steenmarter (tijdelijk) verloren. Er zal geen essentieel foerageergebied verloren gaan.

Als gevolg van de sloop en nieuwbouw wordt niet verwacht dat de plaatselijke populatie van de steenmarter zal afnemen. De steenmarter heeft tijdig de beschikking over genoeg plaatsen om te verblijven op het moment dat de opslag containers worden verwijderd. Na de bouw blijven de nieuwe verblijfplaatsen beschikbaar.

De gunstige staat van instandhouding van de steenmarter in dit gebied is hierdoor gewaarborgd.

9.1.3 Zorgvuldig handelen

De opslag containers worden in de meest gunstige periode verwijderd. De genomen maatregelen worden gecontroleerd zodat kan worden vastgesteld of de maatregelen effectief zijn. Door de containers een voor een te verwijderen en de losse opgeslagen goederen handmatig te verwijderen wordt invulling gegeven aan het zorgvuldig handelen.

10 Literatuur

- Arcadis: “De staat van instandhouding, factsheets voor 25 soorten in Gelderland”(PS2018-372)
- Mitigatiecatalogus_gebouwbewonende_soorten_Centrum_Veilig_Wonen
- Quick scan natuur Twello, Rijksstraatweg 95-97, SAB, 10 mei 2022
- Nader onderzoek huismus, gierzwaluw, steenmarter, wezel en soortgroep vleermuizen, Rijkstraatweg 95 en 97 Twello, Foreest Groen Consult BV, 19 oktober 2022

www.zoogdiervereniging.nl
www.vivara.nl

11 Plan van aanpak in het kort

11.1 Voor het ongeschikt maken

- Aanbrengen van 2 steenmarterverblijven.

11.2 Fase van de bouw

- Na ontvangst van de ontheffing verwijderen van de containers en opgeslagen materialen onder begeleiding van een erkend ecooloog. Ook het verwijderen van de houtopslag en andere opslag elementen van 1 september 2023 – 1 februari 2024.

11.3 Na uitvoering van de bouwwerkzaamheden

- Permanente verblijven steenmarter blijven behouden.

11.4 Algemeen

De werkzaamheden moeten worden begeleid door een deskundige op het gebied van de steenmarter.

12 Werk protocol

De wijze van werken staat per soort weergegeven in de voorgaande hoofdstukken. In dit hoofdstuk zijn de werkzaamheden per periode weergegeven. Alle werkzaamheden worden vastgelegd in een logboek.

12.1.1 Maatregelen voor september 2023

- Plaatsen 2 permanente verblijven steenmarter is gereed.
- Vastleggen in logboek.

12.1.2 Na ontvangen van de ontheffing

- Verwijderen opslag containers en materialen onder begeleiding erkend ecooloog en al het andere opslag materiaal van 1 september 2023 – 1 februari 2024.

12.1.3 Maatregelen algemeen

- Geen werkzaamheden uitvoeren die van invloed zijn op de steenmarter zo lang er geen ontheffing is;
- Realiseren compensatie steenmarterverblijven;
- Vastleggen in logboek.

13 Begeleiding en communicatie

Opdrachtgever Nikkels Projecten BV

Namens opdrachtnemer: de heer [REDACTED]

Tel. [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@nikkels.nl

Projectmanager: de heer [REDACTED]

Tel. [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@nikkels.nl

Opdrachtnemer Nikkels Bouwbedrijf BV

Namens opdrachtnemer: de heer [REDACTED]

Tel. [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@nikkels.nl

Uitvoerder: (nog niet bekend)

Telefoonnummer: (nog niet bekend)

E-mail: (nog niet bekend)

Deskundige flora en fauna

Opdrachtnemer: Foreest Groen Consult

Namens opdrachtnemer: ir. [REDACTED]

Telefoonnummer: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]@foreestgroenconsult.nl

Aandachtspunten voor de realisatie zijn:

1. Afstemmen en registratie van dit plan van aanpak en/of nieuw gevonden soorten, vaste rust- en verblijfplaatsen met toezichthouder
2. Verzorgen werkinstructie door de uitvoerder aannemer en deskundige flora-fauna; uitleg plan van aanpak aan betrokkenen, voordat de werkzaamheden starten;
3. Wekelijks agendapunt soortbescherming op de agenda van de bouwvergadering.
 - a. Wordt conform het plan van aanpak gewerkt;
 - b. Welke verbeterpunten gelden op basis van nieuwe inzichten en/of nieuwe verblijfplaatsen van soorten?
 - c. Afstemmen aanpassing tussen deskundige, opdrachtgever en opdrachtnemer;
 - d. Verwerken aanpassingen en nieuwe warnemingen in plan van aanpak, projectdossier.
4. Evaluatie zorgvuldig handelen na afronding van het project: wat ging goed en wat kan de volgende keer beter?

Controle en deskundigheid

Foreest Groen Consult is beschikbaar voor advies en ondersteuning over de natuurwetgeving

Contactpersoon is: ir. [REDACTED]

14 Advies

14.1 Intrinsieke waarde

Alle levende dieren hebben een intrinsieke waarde. Worden dieren bij de sloop en nieuwbouw aangetroffen dan moeten deze dieren in veiligheid worden gebracht. Het moedwillig doden van dieren is niet toegestaan. Ontstaan er onverwachte situaties met beschermde of strikt beschermde soorten dan zal direct contact gezocht worden met en ter zake deskundige om naar een oplossing te zoeken.

14.2 Broedvogels

Alle vogels zijn in het broedseizoen beschermd. Ook de veelvuldig voorkomende merel, houtduif, ekster roodborst kool-en pimpelmees. Eventueel verwijderen van beplanting dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.

14.3 Aanwezigheid egel

De egel is vrijgesteld van ruimtelijke ontwikkeling in Gelderland. Om verstoring van deze soort te voorkomen kan er ongeschikt worden gemaakt in de periode 1 september – 1 november.

Steenmarter verblijven zijn ook geschikt voor de egel. Er kunnen extra verblijven worden geplaatst voor de egel en/ of de buitenruimte kan egel vriendelijk worden ingericht:

- Het passeerbaar aanleggen van eventuele schuttingen, 10 cm boven het maaiveld;
- Bewoners informeren over het belang van groene elementen en het passeerbaar houden van tuinen voor de egel;
- Het beschikbaar stellen van egel verblijven (hier profiteert de steenmarter ook van);
- Gebruik inheemse soorten in de vegetatie, ter bevordering van het voedsel aanbod en schuilmogelijkheid. Andere diersoorten profiteren hier ook van.

14.4 Inclusief bouwen

Bij nieuwbouw kan er gekozen worden voor inclusief bouwen voor de huismus en vleermuis. Voor huismussen worden de vogelschroten op de 3^e panlat gelet, of er wordt afgezien van vogelschroten. Voor vleermuizen wordt de spouw minimaal 3 cm dik uitgevoerd. Tussen de buitenmuur en isolatie laag wordt, strak op de isolatielaag, een fijn kunststof gripgaas aangebracht in een vlak van 2 x 2 meter. Op elk vlak worden twee open stootvoegen aangebracht van 2 cm breed en 5 cm hoog. De invliegopeningen liggen rond de 3 meter hoogte. Aan de zijgevels is dit direct onder het dak, zo hoog mogelijk op de zijgevel. De luchtdichting die noodzakelijk is voor een energiezuinige woning wordt gerealiseerd achter de griplaag voor de vleermuizen, aan de binnenzijde.

De vleermuizen geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu doordat zij zeer veel insecten wegvangen. Inclusief bouwen draagt wezenlijk bij aan de instandhouding van deze bijzondere dieren.

Bijlage 1: Quicksan natuuronderzoek

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Quick scan natuur

Twello, Rijksstraatweg 95-97

Nikkels Projecten BV

Datum: 10 mei 2022

Projectnummer: 190217.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.2	Soortenbescherming	8
2.3	Bescherming houtopstanden	8
3	Onderzoeksmethode	10
3.1	Deskundigheid	10
3.2	Werkwijze	10
4	Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten	12
4.1	Ligging beschermde gebieden	12
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	13
4.3	Aanwezigheid houtopstanden	22
5	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	23
5.1	Mogelijke effecten op beschermde gebieden	23
5.2	Mogelijke effecten op beschermde soorten	23
5.3	Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden	27
6	Conclusie	28

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op de Rijksweg 95-97 te Twello bevinden zich verschillende motorzaken. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locatie in totaal 8 woningen te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Het realiseren van 8 woningen past niet binnen het huidige bestemmingsplan.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in de kern van Twello (gemeente Voorst, provincie Gelderland). In de omgeving van liggen agrarische gronden en de IJssel. De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door de aanwezigheid van vrijstaande woningen. Ten noorden loopt de provinciale weg N344 en ten zuiden is een spoorweg aanwezig. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Op 26 april 2022 is een veldbezoek uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit een complex met twee gebouwen waarin motorzaken aanwezig zijn. De gebouwen zijn beide opgetrokken uit baksteen. Het hoofdgebouw bestaat uit twee verdiepingen en heeft een schuin dak. Het bijgebouw bestaat uit één verdieping en heeft een plat dak. Achter op het terrein is veel opslag. De opslag bestaat onder anderen uit metalen stellages, containers, autobanden, auto-onderdelen, pellets en caravans. Het westelijke gedeelte van het plangebied bestaat uit grasland. Te midden is een grote coniferen haag aanwezig en verder staan er hier en daar wat grotere bomen. De overige gronden zijn grotendeels verhard en in gebruik als parkeerplaats. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

De voorzijde van het hoofdgebouw;

De achterzijde van het hoofdgebouw;

Het bijgebouw;

De parkeerplaats;

Opslag in het zuidoostelijke gedeelte van het plangebied;

Opslag in het zuidwestelijke gedeelte van het plangebied;

De coniferenhaag;

Opslag van hout in het westelijke gedeelte.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zullen er acht woningen in het plangebied zijn gerealiseerd. Dit zullen twee vrijesectorwoningen en zes seniorenwoningen worden. Hiervoor worden de twee gebouwen en alle opslag verwijderd. Het aanwezig groen in het plangebied wordt zoveel mogelijk behouden. Toch wordt er bij het schrijven van deze quick scan uitgegaan van een worst-case scenario, waarbij al het groen verwijderd wordt. Zie navolgende afbeelding voor het stedenbouwkundige plan.

Het stedenbouwkundig plan.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000

vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 21 april 2022, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 26 april 2022, bij droog, onbewolkt weer en een temperatuur van ongeveer 13 graden Celsius. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor

vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

4.1.1 Ligging Natura 2000-gebied

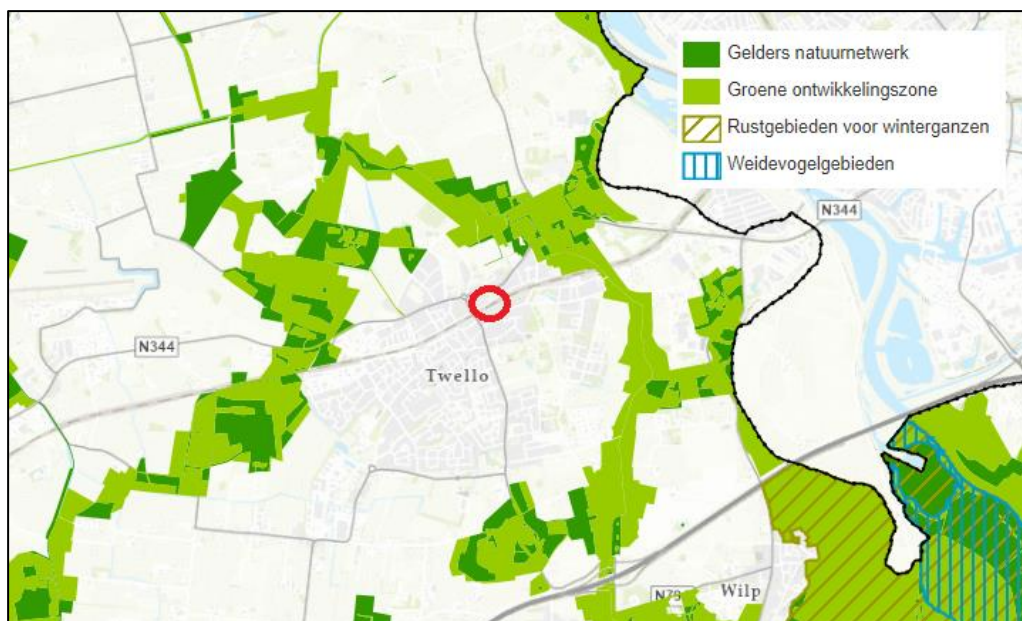
Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel ligt Natura 2000-gebied “Rijntakken” in de omgeving van het plangebied. Deze ligt ongeveer 2,5 kilometer van het plangebied verwijderd.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.
Bron: PDOK.

4.1.2 Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 335 meter ten noorden van het plangebied en betreft een gedeelte van het Gelders natuurnetwerk. Het dichtstbijzijnde gedeelte van de Groene ontwikkelingszone bevindt zich op ongeveer 525 meter ten noorden van het plangebied. De dichtstbijzijnde rustgebieden voor winterganzen en weidevogelgebieden bevinden zich op respectievelijk 3,2 kilometer en 4,1 kilometer afstand.

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders natuurnetwerk, de Groene ontwikkelingszone, Rustgebieden voor winterganzen en Weidevogelgebieden. Bron: Provincie Gelderland.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten

In het plangebied zijn gebouwen aanwezig en ook is enig groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 Vogelrichtlijnsoorten

4.2.2.1 Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kauw, houtduif en merel. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in het plangebied tot broeden komen.

4.2.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

Huismus

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (golvende) dakpannen. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende

dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen (BIJ12 2017a).

In het plangebied zijn geen duidelijk geschikte nestlocaties van de huismus aangetroffen. Alleen het voorste gedeelte van het hoofdgebouw heeft een schuin dak, maar deze heeft platte dakpannen. Hieronder is weinig tot geen ruimte aanwezig waar huismussen tot broeden zouden kunnen komen. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen huismussen of sporen van de huismus in het plangebied waargenomen. Huismussen zijn zeer honkvast en blijven altijd in de directe omgeving van hun nestplaats. Het feit dat de soort tijdens geschikte weersomstandigheden en midden in zijn optimale broedperiode niet is aangetroffen, duidt erop dat zich geen nesten in het plangebied bevinden. Aangezien er geen duidelijke nestlocaties voor de huismus in het plangebied aanwezig zijn, en huismussen of sporen van de soort niet zijn waargenomen, is het onwaarschijnlijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van deze soort.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in Nederland in stedelijk gebied. Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Dakken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2017b).

Het gebouw is tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van kieren in muren of onder dakpannen die een geschikte nestlocatie van de gierzwaluw kunnen zijn. In het complex in het plangebied zijn meerdere kieren aanwezig die een geschikte nestlocatie kunnen vormen. Dit betreft onder andere ruimtes onder de nok van het dak en onder dakpannen (zie navolgende afbeeldingen). Het is daarom niet op voorhand uit te sluiten dat nestlocaties van de gierzwaluw in het plangebied aanwezig zijn.

Ruimte aanwezig onder de nokpan, waar de gierzwaluw tot broeden kan komen.

Overige vogelsoorten

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buiserd, roek, havik, sperwer, wespendif, zwarte wouw), in oude nesten van kraaien en roofvogels in boomgroepen (boomvalk) in oude nesten van kraaien en roofvogels in vooral naaldbomen (ransuil), in holtes in bomen en in gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (steenuil), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in kleinschalig agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. De bomen konden goed gecontroleerd worden op de aanwezigheid van nesten, omdat er alleen nog maar jong en klein blad aan de bomen aanwezig was. Er werden geen nesten aangetroffen in de bomen. Nesten van bovengenoemde vogelsoorten worden niet in het plangebied verwacht.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduin, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik.

Geel schorpioenmos groeit op moskussens op weinig substraat (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingsatlas.nl).

In het plangebied is sprake van voornamelijk versteende bodem. De overige gronden bestaan uit ingezaaid grasland. Beschermde planten worden in een dergelijk biotoop niet verwacht.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

4.2.4.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.4.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas komen de bever, boommarter, bunzing, das, eekhoorn, hermelijn, otter, steenmarter, waterspitsmuis en wezel in de omgeving van het plangebied voor. Het terrein bestaat deels uit kort gemaaid grasland, deels versteende bodem en aan de randen is wat struweel aanwezig. Verder ligt het plangebied te midden van een groene woonwijk en langs een drukke weg. In het plangebied is daarnaast veel opslag aanwezig. Alleen de eekhoorn, steenmarter en wezel kunnen in dergelijk verstedelijkt gebied voorkomen. De bever, boommarter, bunzing, das, hermelijn, otter en waterspitsmuis hebben een meer natuurlijke omgeving nodig met meer variatie om als geschikt leefgebied te dienen. Het voorkomen van deze soorten kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

Eekhoorn

De eekhoorn leeft in allerlei typen bos en is ook in tuinen of parken in de omgeving van bos aan te treffen mits daar voldoende voedsel beschikbaar is. Ze maken een bolvormig nest van takken en bladeren op minimaal vijf meter hoogte in de boom. Ook natuurlijke boomholtes, oude kraaien- of eksternesten, nestkasten of spechtenholen worden als nestlocatie gebruikt (zoogdiervereniging.nl). De bomen in het plangebied zijn gecontroleerd op nesten en geschikte holtes voor de eekhoorn. Deze werden niet waargenomen. De bomen konden goed gecontroleerd worden, omdat het blad nog maar deels aanwezig was. Daarnaast werd er op de bodem gezocht naar aangevreten kegels onder de naaldbomen. Deze werden niet aangetroffen, alsook geen andere sporen. Het voorkomen van de eekhoorn in het plangebied kan hiermee worden uitgesloten.

Steenmarter

De steenmarter leeft bij voorkeur in een kleinschalig, parkachtig landschap. De soort is met name aanwezig in de nabijheid van dorpen, boerderijen en ook steden. Elementen als groenstroken, heggen, bosjes en greppels zijn belangrijk voor het vinden van voedsel en als dekking. Binnen zijn leefgebied heeft de steenmarter vele schuilplaatsen, zoals boomholtes, takkenhopen, dicht struweel en ruimtes in bebouwing. Hier bewoont de soort bijvoorbeeld zolders, kruipruimtes of ruimtes in de spouw (www.zoogdiervereniging.nl). In het plangebied zijn op verschillende plekken geschikte verblijf- en schuilplaatsen voor de steenmarter aanwezig. Dit betreft onder andere de verschillende containers die aanwezig zijn op het terrein. Ook is er veel opslag aanwezig, waaronder de steenmarter mogelijk kan schuilen. Daarnaast is bij het bijgebouw een gat aanwezig in de muur, waar de steenmarter naar binnen kan gaan en de spouwmuur kan bereiken. Hier zou de steenmarter een verblijfplaats kunnen hebben. In het plangebied is verder geschikt habitat aanwezig. Het plangebied is namelijk redelijk groen en aan de randen zijn heggen aanwezig. Het voorkomen van de steenmarter kan vanwege de vele geschikte verblijf- en schuilplaatsen en aanwezigheid van geschikt habitat niet op voorhand worden uitgesloten.

Wezel

De wezel is niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar heeft een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soort komt ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. De soort mijdt natte gebieden. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude hopen van muizen, ratten en konijnen (Bouwens, 2017). Het plangebied bevindt zich in een groene bebouwde omgeving, wat geschikt habitat biedt voor de wezel. De wezel stelt wat dat betreft weinig eisen aan zijn leefomgeving. In het plangebied zijn houtstapels en steenhopen aanwezig en aan de randen is struweel en bosschage aanwezig. Hiermee kan het voorkomen van de wezel niet op voorhand worden uitgesloten.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en de verspreidingsatlas komen de baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, hopen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

4.2.5.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017c, Dietz et al. 2011). De gebouwen zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte kieren, spleten en open stootvoegen. In het gebouw zijn op verschillende plekken kieren en spleten aangetroffen in de muren en langs de dakpannen (zie navolgende afbeeldingen).

Spleten in de muur en onder de dakrand bij de gebouwen in het plangebied.

Vleermuizen kunnen via deze ruimtes de spouwmuur bereiken. Bovendien zijn er aan de zuid- en westkant van het plangebied bomen aanwezig, wat vleermuizen foerageermogelijkheden biedt. Foerageergebied in de directe omgeving van een potentiële verblijfplaats vergroot de kans dat een ruimte als verblijfplaats wordt gebruikt. Vanwege de mogelijk geschikte verblijfplaatsen en de foerageerplekken in de nabijheid, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten.

De soorten die bij deze bebouwing een verblijfplaats kunnen hebben zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Deze soorten stellen relatief weinig eisen aan hun leefomgeving en vooral weinig eisen aan de verblijfplaats. Andere gebouwbewonende soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten omdat deze of meer eisen stellen aan hun leefomgeving of meer eisen stellen aan de soort verblijfplaats.

4.2.5.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). In het plangebied staan verschillende bomen. Deze zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op geschikte holtes en loszittend schors. Deze zijn niet aangetroffen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

De mogelijkheden voor de verschillende verblijffuncties voor boom- en gebouwbewonende vleermuizen zijn per soort beoordeeld. Deze beoordeling is gebaseerd op de

bekende verspreiding, de ecologie van de soort en de aangetroffen situatie. De soorten en functies die niet zijn uit te sluiten zijn samengevat in de navolgende tabel.

Vleermuissoorten en functies die wel of niet zijn uit te sluiten in het plangebied. "x"= functie is niet uit te sluiten, "-" = functie is uit te sluiten.

Vleermuissoort	Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	x
Ruige dwergvleermuis	-	x	x	x
Laatvlieger	x	x	x	x
Meervleermuis	-	-	-	-
Gewone grootoorvleermuis	x	x	x	-
Watervleermuis	-	-	-	-
Baardvleermuis	-	-	-	-
Rosse vleermuis	-	-	-	-
Franjestaart	-	-	-	-

4.2.5.3 Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Bomen, zoals aanwezig in het plangebied, vormt geschikt foerageergebied. Het plangebied heeft echter een beperkte oppervlakte en in de directe omgeving van het plangebied is vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig waar vleermuizen voedsel kunnen vinden. Dit betreft onder andere de bomen aan de westkant van het plangebied. Het is niet waarschijnlijk dat de bomen in het plangebied een essentieel foerageergebied voor vleermuizen vormen.

4.2.5.4 Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. In het plangebied is geen sprake van een doorlopende groenstructuur. Een vliegroute voor vleermuizen is dan ook niet aanwezig.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de hazelworm en ringslang in de buurt van het plangebied voor.

Hazelworm

De hazelworm leeft in bossen, bosranden, houtwallen en heide maar ook in parken en tuinen in een bosrijke omgeving. De soort wordt het meest in de randzone van heide- en bosterreinen aangetroffen. Het leefgebied bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. Ze hebben daarbij een voorkeur voor habitats met voldoende gevarieerde structuur in de vegetatie en ook met holen en gaten in de grond. Door deze variatie kunnen de dieren hun temperatuur regelen zonder in alle openheid te hoeven zonnebaden. Ook in kleinschalig cultuurlandschap kan de soort worden aangetroffen. Hazelwormen leven deels ondergronds, onder blad of onder heidestruiken. De overwintering gebeurt ondergronds, in droge holten, die gedeeltelijk zelf gegraven zijn (Creemers & van Delft, 2009). In het plangebied is weinig variatie aanwezig. Er is een klein gedeelte met grasveld aanwezig en verder is het plangebied voornamelijk versteend. Alleen aan de randen zijn wat bomen aanwezig waaronder een kleine strooisellaag aanwezig is. Dit is echter maar een klein gedeelte, waardoor dit niet voldoende geschikt habitat biedt voor de hazelworm. De hazelworm kan dan ook slecht tegen versnippering. Daarnaast ligt het plangebied langs een drukke weg en te midden van een woonbuurt. Het voorkomen van de hazelworm kan vanwege bovengenoemde factoren dan ook uitgesloten worden.

Ringslang

De ringslang is sterk gebonden aan waterrijke habitats. De soort komt voor ten noorden van de grote rivieren en wordt vooral aangetroffen in laagveengebieden, natte heideterreinen en waterrijke zandgronden. Maar de soort komt ook voor op verhoogde terreinen zoals dijken, spoorbanen of struwelen. Belangrijk hierbij is de aanwezigheid van natuurlijke oevers met open plekken en ruigte zodat deze zowel zongelegenheden als schuilplaatsen bieden. Veel meer dan andere in Nederland levende reptielen wordt de soort ook in bebouwde omgeving en in agrarisch gebied aangetroffen. Leefgebieden van de ringslang hebben meestal veel ruimtelijke variatie en kleinschaligheid. Voor de voortplanting is de ringslang afhankelijk van warme, vochtige plekken zoals composterende bladhopen of andere rottende boomresten. In cultuurlandschap wordt intensief gebruik gemaakt van door de mens aangelegde mest-, zaagsel- en composthopen of speciaal voor de ringslang aangelegde broeihopen. Ringslangen overwinteren op vorstvrije plaatsen onder takkenbossen, struiken, in oude konijnenholen of in kelders (Creemers & van Delft 2009). Habitat van de ringslang, zoals hierboven beschreven, is niet aanwezig in het plangebied. Water ontbreekt in de directe omgeving, wat cruciaal is voor de overleving van de ringslang. Het voorkomen van de ringslang in het plangebied kan dan ook op voorhand worden uitgesloten.

4.2.7 Amfibieën

4.2.7.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.7.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aanwezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl komen de alpenwatersalamander, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker in de buurt van het plangebied voor.

In of in de directe omgeving van het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Bovengenoemde beschermde soorten hebben water nodig voor hun voortplanting. Aangezien oppervlaktewater ontbreekt, kan het voorkomen van voortplantingsplaatsen uitgesloten worden. Amfibieën hebben ook een overwinteringshabitat. Overwinteringshabitat bevindt zich altijd in de directe omgeving van het voortplantingswater. Omdat voortplantingswater ontbreekt kan het voorkomen van overwinteringshabitat ook uitgesloten worden. Het voorkomen van bovengenoemde beschermde amfibieën kan dan ook uitgesloten worden.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent,

helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

In het betreffende plangebied is geen sprake van open water, bos, soortenrijk grasland, heide of veen. Leefgebied voor deze soorten is hierdoor niet aanwezig. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig. In het plangebied zijn wel bomen en struiken aanwezig. Maar deze bomen en struiken zijn geen onderdeel van een eenheid bomen en struiken waarvan de oppervlakte groter is dan duizend vierkante meter en zijn ook geen onderdeel van een rijbeplanting die groter is dan 20 bomen.

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

5.1.1 *Natura 2000*

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat Natura 2000-gebied Rijntakken in de buurt van het plangebied ligt. Met de geplande ruimtelijke ontwikkeling is een toename in stikstofuitstoot in het plangebied te verwachten. Daarom wordt er een stikstofberekening uitgevoerd. De resultaten hiervan worden uitgewerkt in een aparte rapportage. Andere verstoringen als gevolg van de ontwikkeling zijn op voorhand uit te sluiten, zoals verstoring van instandhoudingsdoelstellingen door geluid. Dit vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied en de stedelijke ligging van het plangebied.

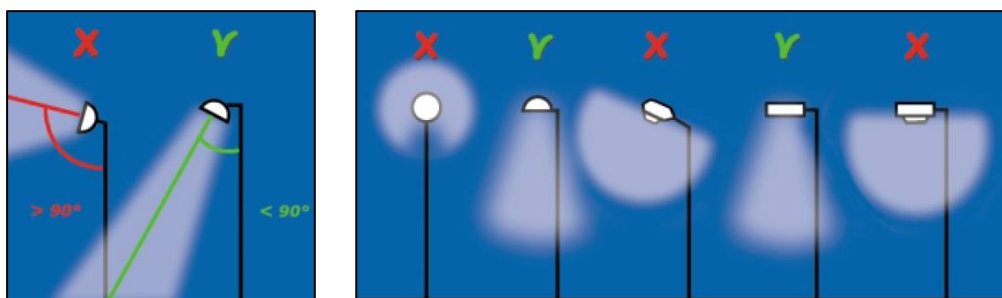
5.1.2 *Provinciale bescherming*

Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op minimaal 335 meter ten noorden van het plangebied. De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het plangebied niet in de GNN of GO ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingreep zal geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het Gelders Natuurnetwerk hebben. De bescherming van het Gelders Natuurnetwerk staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 *Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten*

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door verlichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 Vogels

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat in en direct rond het plangebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

5.2.2.1 Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Bij de geplande ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd, wat verboden is onder de Wet natuurbescherming. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.2.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Naast soorten waarvan het nest alleen in de broedtijd beschermd is, is mogelijk ook een soort aanwezig waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreft de soort gierzwaluw. Met de geplande werkzaamheden gaan deze mogelijke nesten waarschijnlijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van vogels. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soort dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet in het plangebied of de omgeving aanwezig.

5.2.3 Overige beschermde soorten

5.2.3.1 Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

5.2.3.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat enkele essentiële elementen, van soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis) en verblijfplaatsen en leefgebied van de steenmarter en wezel. Vleermuizen zijn habitatrichtlijnsoorten, waarvoor de verboden van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming gelden. De steenmarter en wezel vallen onder het beschermingsregime andere soorten, waarvoor de verboden van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. Met de geplande werkzaamheden gaan eventueel aanwezige verblijfplaatsen waarschijnlijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van deze dieren. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Andere soorten waarvoor de provinciale vrijstelling niet geldt, zijn niet in of nabij het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op die soorten zijn dan ook niet te verwachten en nader onderzoek naar die soorten is dan ook niet nodig.

5.2.4 Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten: onderzoekseisen en -periodes

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

5.2.4.1 Gierzwaluwen

Het nader onderzoek gierzwaluwen dient volgens het kennisdocument gierzwaluw (BIJ12 2017b) plaats te vinden door middel van drie 3 inventarisaties met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Dit dient te gebeuren in de periode 1 juni tot en met 15 juli, waarvan minimaal één inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli, tussen twee uur voor zonsondergang tot zonsondergang, tijdens goede inventarisatieomstandigheden. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

5.2.4.2 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat vijf veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Drie daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van minimaal 20 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden, ook met een tussenperiode van minimaal 20 dagen.

Tijdens deze veldbezoeken zal gebruik worden gemaakt van een batdetector of batlogger. Dit zijn apparaten waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en vertaald in voor mensen hoorbare geluiden. Door het uitvoeren van vijf veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

5.2.4.3 Steenmarter

Voor de steenmarter is geen soortenstandaard opgesteld. Om aan- of afwezigheid vast te stellen wordt tijdens andere veldbezoeken in de periode van februari tot en met oktober gelet op sporen en individuen van deze soort. Ook wordt extra navraag gedaan bij gebruikers van het plangebied of omwonenden.

5.2.4.4 Wezel

De aanwezigheid van kleine marterachtigen kan worden vastgesteld door het gebruik van de 'struikrover'; een buis met wildcamera waarmee kleine marters kunnen worden waargenomen (zoogdiervereniging.nl). Ook kan voor het waarnemen van kleine marterachtigen een combinatie van verschillende methoden worden gebruikt (zie ook onderstaande tabel). Dit zijn het gebruik van cameravallen, marterboxen, sporenbuizen en nestkasten. Wanneer onderzoek in de actieve periode (maart tot en met augustus) van de dieren wordt gedaan, dan dienen de onderzoeksinstrumenten minimaal 6 weken op de onderzoekslocatie te worden geplaatst. Buiten de actieve periode van de dieren is er minder trefkans. Daarom is dan een dubbele hoeveelheid instrumenten nodig en dient er minimaal 12 weken onderzoek te worden gedaan (Bouwens 2017).

Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes van alle te onderzoeken soorten weer.

Soortgroep	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vleermuizen												
Gierzwaluwen												
Steenmarter												
Wezel												

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied is geen houtopstand aanwezig. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6 Conclusie

Op de Rijksstraatweg 95-97 te Twello bevinden zich verschillende motorzaken. De initiatiefnemer is voornemens om op deze locatie in totaal 8 woningen te realiseren. Hiertoe wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Het realiseren van 8 woningen past niet binnen het huidige bestemmingsplan. Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

6.1 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebied Rijntakken ligt in de buurt van het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Rijntakken is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Daarom wordt er een stikstofberekening uitgevoerd. De resultaten hiervan worden in een aparte rapportage besproken.

Verder blijkt uit de quick scan dat in de omgeving van het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

6.2 Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk zijn ook nestplaatsen aanwezig van de gierzwaluw. Nestplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krijgen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied van deze soort aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende

maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen, steenmarter en wezel aanwezig. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen aanwezig blijken, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Andere essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

6.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6.4 Vervolgstappen

- Houd rekening met de zorgplicht;
- Houd rekening met broedende vogels;
- Laat nader onderzoek uitvoeren naar gierzwaluwen, vleermuizen, steenmarter en wezel.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017c. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Bouwens, S. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. Zoogdiervereniging, rapport 2017.32.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrictlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen overweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2020. Vleermuisprotocol 2021.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrius, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.aanpakstikstof.nl
www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die eenieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig¹. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde

¹ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, ontwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

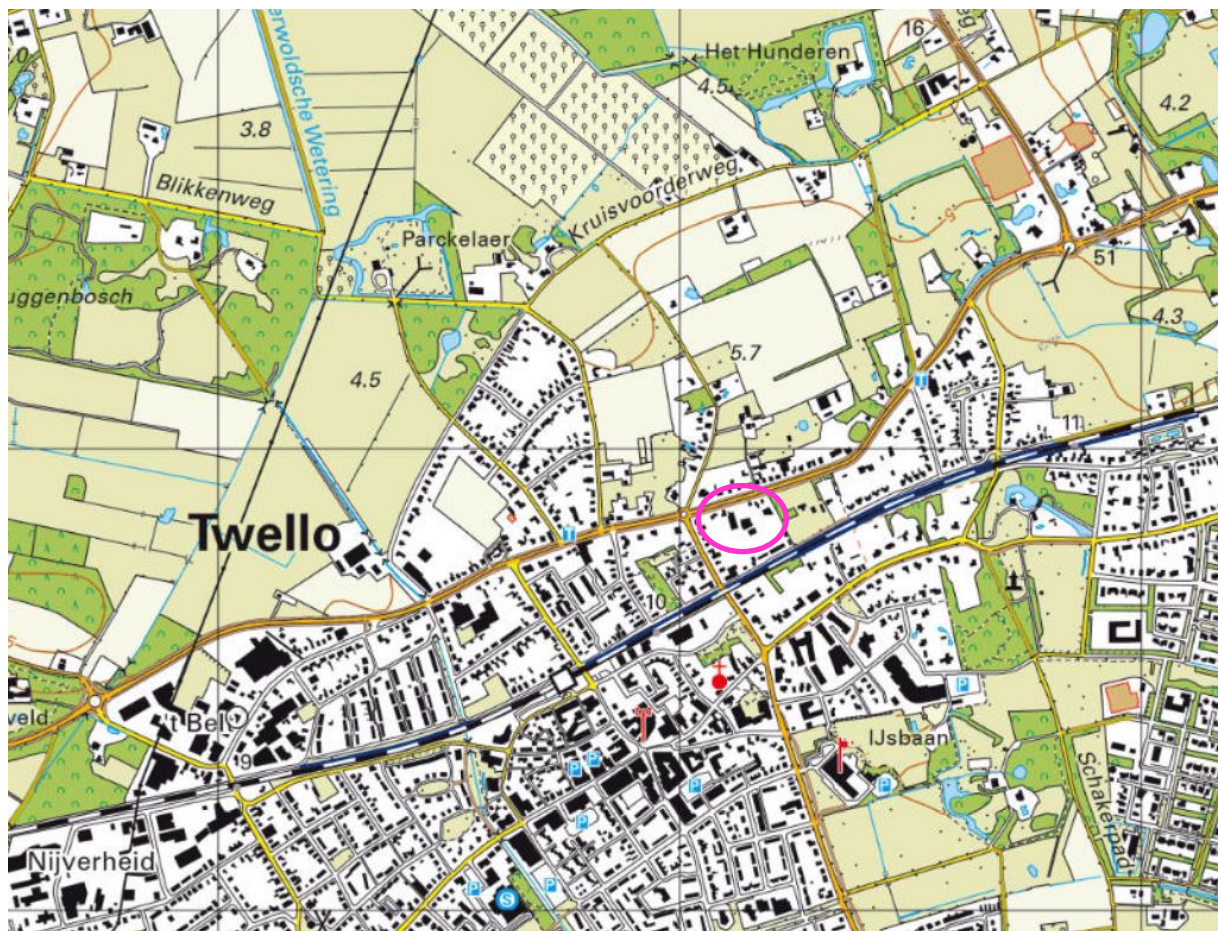
bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Bijlage 2: Nader onderzoek

Nader onderzoek Huismus, gierzwaluw, steenmarter, wezel soortgroep vleermuizen

Rijksstraatweg 95 en 97
Twello

Nader onderzoek
Huismus, gierzwaluw, steenmarter, wezel
soortgroep vleermuizen
Rijksstraatweg 95 en 97
Twello

Opdrachtgever: Nikkels projecten bv

Datum: 19 oktober 2022

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult BV

T [redacted]
F [redacted]
E [redacted]@foreestgroenconsult.nl
W [redacted]foreestgroenconsult.nl

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK	5
2.1	VLEERMUIZEN	5
2.2	HUISMUS	5
2.3	GIERZWALUW	5
2.4	STEENMARTER	6
2.5	WEZEL	6
3	RESULTATEN VLEERMUIZEN	7
3.1	ONDERZOEK ZOMER EN KRAAMVERBLIJVEN	7
3.2	ONDERZOEK PAARVERBLIJVEN	8
3.3	ONDERZOEK MASSA WINTERVERBLIJF	9
3.4	OVERIGE WAARNEMINGEN	9
4	RESULTATEN HUISMUS	10
5	GIERZWALUW	11
6	RESULTATEN STEENMARTER	12
7	RESULTATEN KLEINE MARTERACHTIGEN	13
8	CONCLUSIE	15
8.1	VLEERMUIS	15
8.1.1	<i>Verblijfplaatsen</i>	<i>15</i>
8.1.2	<i>Foerageergebied</i>	<i>15</i>
8.1.3	<i>Massawinterverblijf</i>	<i>15</i>
8.1.4	<i>Vliegroute</i>	<i>15</i>
8.2	HUISMUS	16
8.3	GIERZWALUW	16
8.4	STEENMARTER	16
8.5	WEZEL	16
8.6	SAMENGEVAT	17
9	ADVIES	18
9.1	INTRINSIEKE WAARDE	18
9.2	AANVRAGEN VAN EEN ONTHEFFING WNB	18
9.3	VLEERMUISVRIENDELIJK ONTWERP	18

1 Inleiding

In opdracht van Nikkels projecten BV is een nader onderzoek uitgevoerd naar een aantal beschermde diersoorten en één soortgroep op de locatie Rijksstraatweg 95 en 97 in Twello.

De reden voor dit nader onderzoek is dat de locatie wordt herontwikkeld tot een kleine woonwijk. De hier aanwezige bebouwing en bedrijvigheid maken plaats voor een kleine woonwijk met 13 woningen.

In mei 2022 is door SAB een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd: “Quick scan natuur Twello, Rijksstraatweg 95-97, SAB 10 mei 2022, rapportnummer 190217.01”. Uit deze quickscan kwamen een aantal soorten en soortgroepen naar voren waarvoor de plannen mogelijk nadelig uitvallen.

Het betreft de volgende soorten en soortgroepen:

- Vleermuizen;
- Gierzwaluw;
- Steenmarter;
- Wezel;

Gezien het mogelijk belang voor de gierzwaluw is hier nader onderzoek naar de huismus aan toegevoegd.

Voor al deze soorten ende soortgroep is in 2022 een nader onderzoek uitgevoerd.

Het nader onderzoek is uitgevoerd door [REDACTED] MSc, [REDACTED] MSc en ir [REDACTED], werkzaam als ecologen bij Foreest Groen Consult BV. De rapportage is uitgevoerd door ir. [REDACTED]

2 Methode van onderzoek

2.1 Vleermuizen

Voor het onderzoek is het geldende vleermuisprotocol 2021 gevolgd. Het plangebied is opgedeeld in twee clusters van onderzoek. Elk cluster is vijf maal bezocht.

Data en duur bezoeken:

Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
8 juni 2022		17°C 0 Bft, 0/8 - 14°C, 0 Bft, 0/8	21:50 - 00:00
9 juni 2022		16°C 0 Bft, 0/8 - 15°C, 0 Bft, 1/8/8	03:15 - 05:15
10 juli 2022		17 °C, 0 Bft 1/8 - 17 °C, 0 Bft 8/8	21:50 - 00:00
3 september 2022		21 C. 0 Bft 1/8 - 18 C 2/8 1 Bft	21:30 - 01:30
30 september 2022		14°C, 0 Bft, 4/8 -12°C, 3 Bft, 8/8	20:20 - 00:20

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D240 en de inzet van een Batlogger. De batlogger is de dag na het onderzoek uitgelezen met het programma Bat Explorer van Elektron. Vervolgens zijn de opgeslagen gegevens verwerkt.

2.2 Huismus

Conform kennisdocument huismus, BIJ12, zijn in de periode tussen 1 april en 15 mei twee gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden en een rustig moment.

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijd
1	4 april 2022		12 °C, 2-3 Bft 8/8	ochtend
2	5 mei 2022		16 °C, 0 Bft 1/8	ochtend

2.3 Gierzwaluw

Conform kennisdocument gierzwaluw, BIJ12, zijn in de periode tussen 15 mei en 15 juli drie gerichte inventarisatie ronden uitgevoerd tijdens goede weersomstandigheden en een rustig moment.

Data van bezoeken:

Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
8 juni 2022		18°C 0 Bft, 0/8 - 15°C, 0 Bft, 0/8	20:30 – 22:00
20 juni 2022		18°C 2 Bft, 2/8 - 17°C, 1-2 Bft, 1/8	20:30 – 22:00
10 juli 2022		18 °C, 0 Bft 1/8 - 15 °C, 0 Bft 6/8	20:30 – 22:00

2.4 Steenmarter

De aanwezigheid van de steenmarter is met twee cameravallen (type struikrover) onderzocht en de gebouwen zijn twee maal geïnspecteerd op de aanwezigheid van uitwerpselen. De cameravallen hebben hier tussen 13 juni 2023 en 14 september 2023, in totaal 12 weken gestaan.

2.5 Wezel

De aanwezigheid van de kleine marterachtigen is met cameravallen (type struikrover) en een marterbox onderzocht conform de handleiding kleine marterachtigen. Hiervoor zijn twee struikrovercamera's en één marterbox ingezet verdeeld over de totale locatie. De cameravallen hebben hier tussen 13 juni 2023 en 14 september 2023, in totaal 12 weken gestaan.

Afbeelding 1, Ligging van het onderzochte terrein, het terrein is met een rode lijn omcirkeld. (bron: SAB rapport 190217.01)

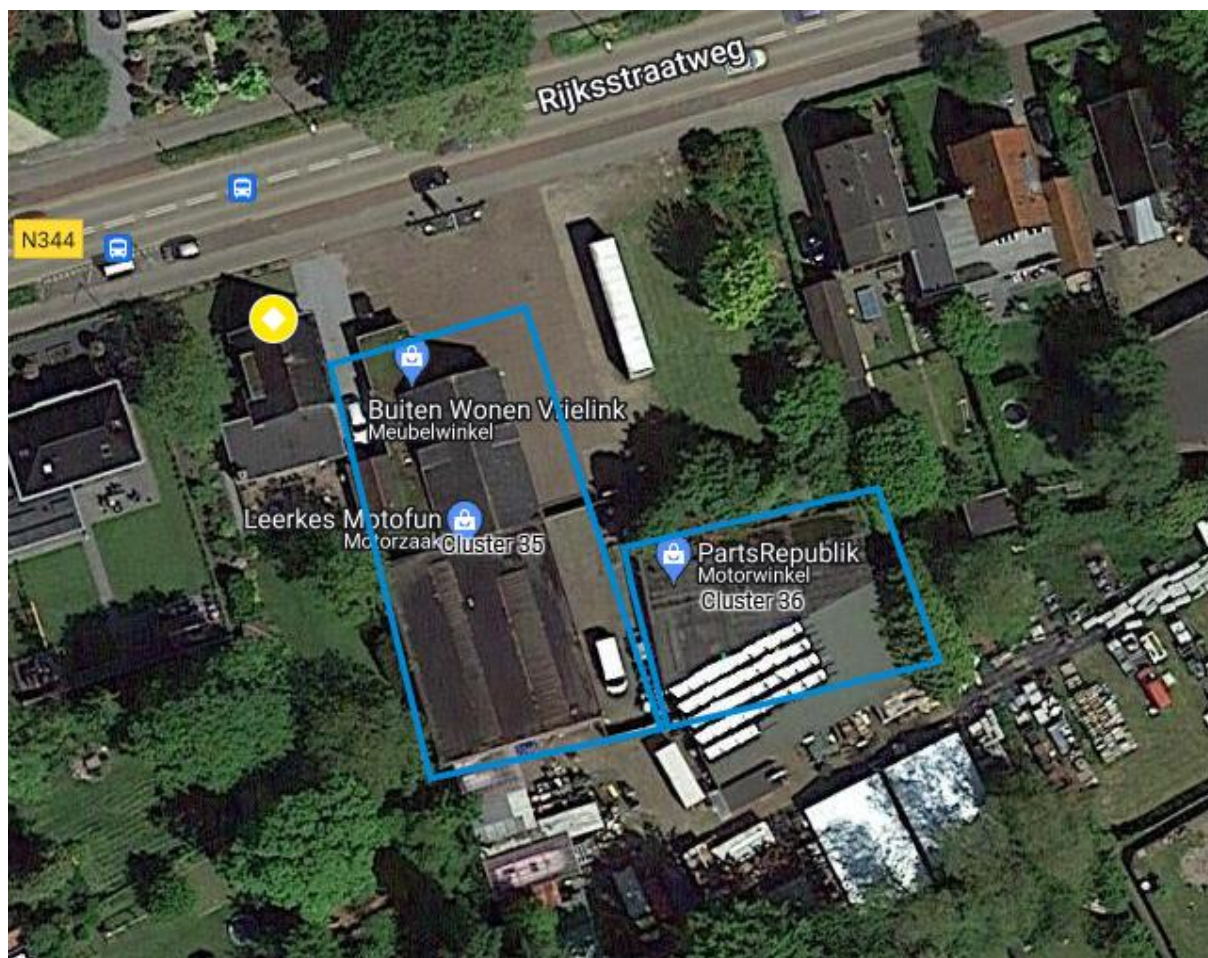
3 Resultaten Vleermuizen

3.1 Onderzoek zomer en kraamverblijven

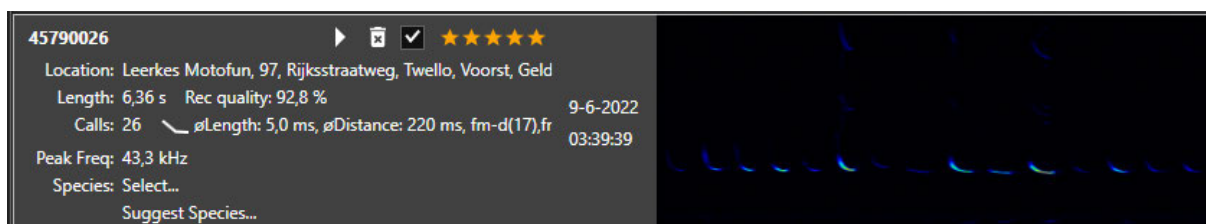
Data en duur bezoeken:

Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
8 juni 2022		17°C 0 Bft, 0/8 - 14°C, 0 Bft, 0/8	21:50 - 24:00
9 juni 2022		16°C 0 Bft, 0/8 - 15°C, 0 Bft, 1/8	03:15 - 05:15
10 juli 2022		17 °C, 0 Bft 1/8 - 17 °C, 0 Bft 8/8	21:50 - 00:00

Bij de onderzoeken in het voorjaar is binnen de planlocatie geen zomer of kraamverblijf vastgesteld. In de naastgelegen woning op de Rijksstraatweg 99 bevindt zich boven in de kopgevel een klein kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis. Hier zijn op 10 juli 2022, acht uitvliegende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. De dieren vlogen enige tijd later weer, met tussenpozen, in en uit. De dieren steken de Rijksstraatweg over en vliegen vooral in noordelijke richting weg.

Afbeelding 2, visualisatie van de aangetroffen dieren, tijdens het onderzoek in het voorjaar. Gele cirkel met wit vlak, kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis.

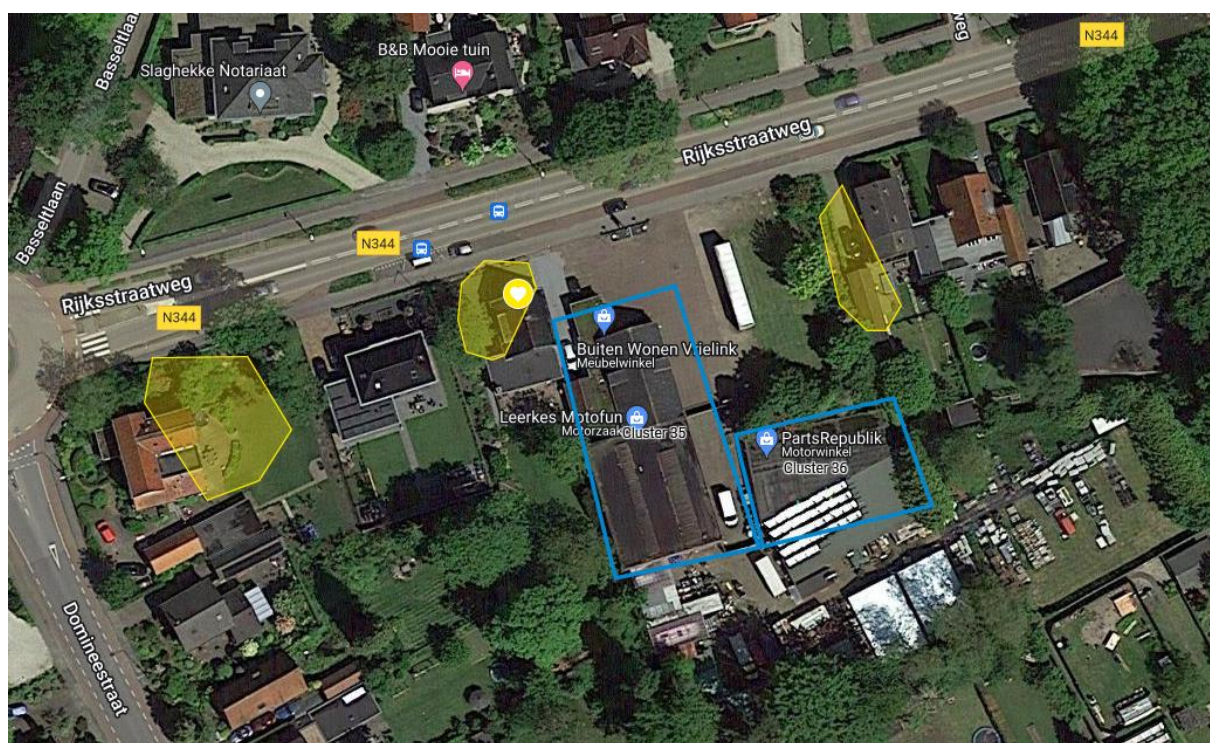
Afbeelding 3, een van de aangetroffen gewone dwergvleermuizen bij het onderzoek op 9 juni 2022.

3.2 Onderzoek paarverblijven

Data en duur bezoeken:

Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
3 september 2022		21 C. 0 Bft 1/8 - 18 C 2/8 1 Bft	21:30 - 01:30
30 september 2022		14°C, 0 Bft, 4/8 -12°C, 3 Bft, 8/8	20:20 - 00:20

Bij het onderzoek in het najaar zijn drie baltsterritoria en een paarverblijf vastgesteld. Alle drie de baltsterritoria en ook het paarverblijf bevinden zich buiten de planlocatie. In de naastgelegen woning op de Rijksweg 99 bevindt zich boven in de kopgevel een klein paarverblijf van de gewone dwergvleermuis.

Afbeelding 3, visualisatie van de aangetroffen dieren bij het najaar onderzoek. Gele vlakken zijn baltsterritoria van de gewone dwergvleermuis. De gele cirkel met het witte hart is een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis.

3.3 Onderzoek massa winterverblijf

Bij de uitgevoerde onderzoeken zijn geen zwermende vleermuizen aangetroffen.

3.4 Overige waarnemingen

Naast de gewone dwergvleermuis is op de locatie ook de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) aangetroffen.

Op alle momenten van onderzoek zijn laatvliegers waargenomen. Het betrof meestal één dier. Op meerdere momenten zijn twee dieren gelijktijdig aanwezig. De laatvlieger (s) foerageerden boven de openruimte aan de zuidzijde van de planlocatie langs de bomenrand, die de planlocatie afschermt van de achtergelegen woningen. Daarnaast foerageren de dieren in de naast gelegen tuin ten oosten van de planlocatie. De laatvlieger toonde geen interesse voor de onderzochte panden.

De ruige dwergvleermuis is één keer waargenomen bij het foerageren rondom een grote boom aan de overzijde van de Rijksstraatweg. De ruige dwergvleermuis toonde geen enkele interesse voor de onderzochte panden.

Afbeelding 4, visualisatie van de aangetroffen vleermuizen. Een druppel is een foeragerende vleermuis.

Geel: gewone dwergvleermuis

Donker groen: laatvlieger

Blauw: ruige dwergvleermuis

4 Resultaten huismus

Data van bezoeken:

Bezoek	Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijd
1			12 °C, 2-3 Bft 8/8	ochtend
2			16 °C, 0 Bft 1/8	ochtend

Huismussen zijn niet aanwezig op de planlocatie. Verspreid langs de Rijksstraatweg worden bij meerdere woningen huismussen aangetroffen. Op de planlocatie zelf is geen enkele activiteit van de huismus waargenomen, niet op het dak en ook niet in de aanwezige beplantingen.

5 Gierzwaluw

Data van bezoeken:

Datum	Onderzoeker	Omstandigheden	Tijdstip
8 juni 2022		18°C 0 Bft, 0/8 - 15°C, 0 Bft, 0/8	20:30 – 22:00
20 juni 2022		18°C 2 Bft, 2/8 - 17°C, 1-2 Bft, 1/8	20:30 – 22:00
10 juli 2022		18 °C, 0 Bft 1/8 - 15 °C, 0 Bft 6/8	20:30 – 22:00

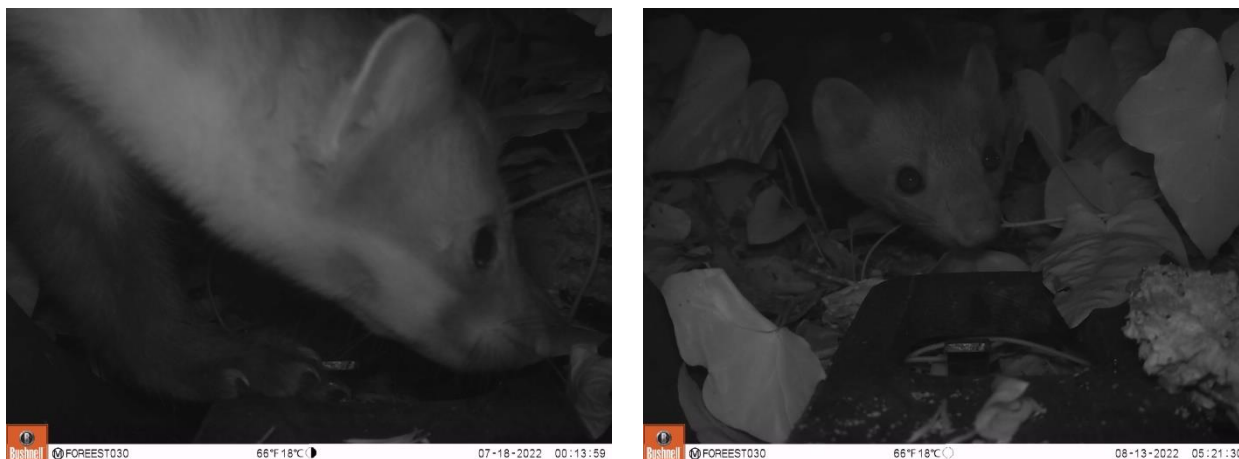
Bij het onderzoek naar gierzwaluwen zijn geen gierzwaluwen aangetroffen. Meer naar het westen toe richting het centrum van Twello zijn gierzwaluwen boven de gebouwen gehoord.

6 Resultaten steenmarter

- Cameravallen geplaatst op 13 juni 2022;
- Geheugenkaarten gewisseld en batterijen controle 22 juli 2022;
- Cameravallen opgehaald 14 september 2022;
- Controle gebouwen 13 juni 2022;
- Controle gebouwen 14 september 2022.

Op de camerabeelden zijn meermaals steenmarters over een langere tijd geregistreerd. Het betrof telkens de meest westelijke camera. Bij het vleermuisonderzoek op 9 juni 2022 is de steenmarter waargenomen, komende uit noordoostelijke richting van de andere zijde van de Rijksstraatweg. Het dier liep onder de poort door in de richting van de meest westelijke cameraval.

Bij de controle van de gebouwen zijn geen uitwerpselen aangetroffen van de steenmarter.

Afbeelding 5, twee beelden van de steenmarter

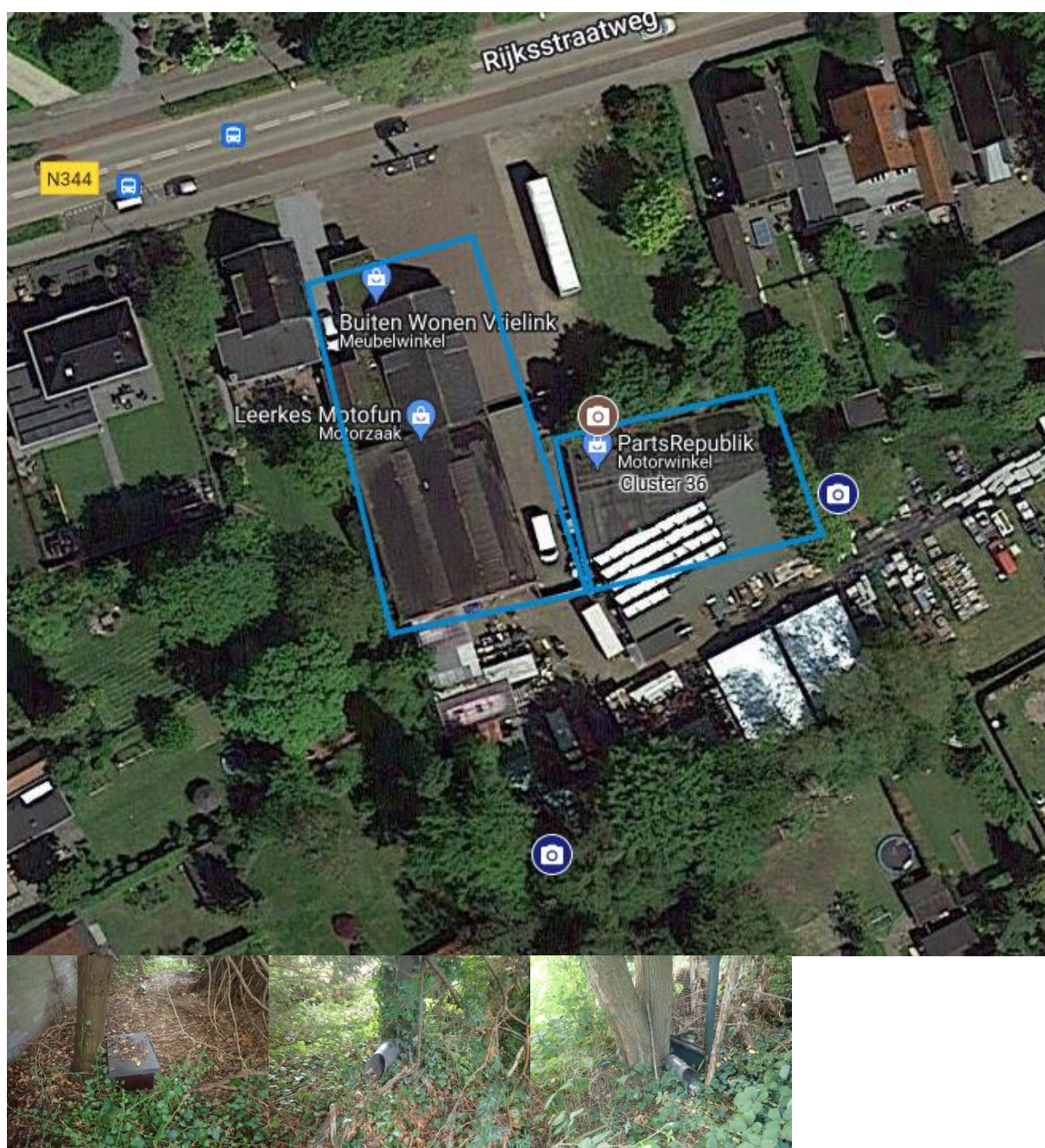
Het dier heeft hoogstwaarschijnlijk een verblijfplaats onder een van de op het terrein opgestelde containers.

Naast de steenmarter zijn: huiskat, bosmuis, huisspitsmuis en egel vastgelegd.

7 Resultaten kleine marterachtigen

- Cameravallen geplaatst op 13 juni 2022;
- Geheugenkaarten gewisseld en batterijen controle 22 juli 2022;
- Cameravallen opgehaald 14 september 2022;
- Controle gebouwen 13 juni 2022;
- Controle gebouwen 14 september 2022.

Locaties camera's

Afbeelding 6, locatie van de twee struikrovers (blauw) en marterbox (bruin)

De camera beelden zijn allemaal bekeken. Aangetroffen zijn beelden van huiskat, bosmuis, huisspitsmuis, steenmarter en egel vastgelegd. Beelden van een wezel zijn niet aangetroffen.

Afbeelding 6, bosmuis en huisspitsmuis in de marterbox.

8 Conclusie

8.1 Vleermuis

8.1.1 Verblijfplaatsen

De te slopen gebouwen op het plangebied zijn van geen belang voor vleermuizen. Verblijfplaatsen zijn niet aanwezig.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

8.1.2 Foerageergebied

Op en rondom het plangebied wordt gefoerageerd. Het plangebied is echter niet essentieel als foerageergebied. Bij het (tijdelijk) verdwijnen van een deel van de kwaliteit van het foerageergebied, wordt de functionaliteit van een vaste rust en verblijfplaats niet aangetast. Dit geldt ook voor het kleine kraamverblijf dat in de woning naast de planlocatie aanwezig is. Dit kleine kraamverblijf blijft na het amoveren van de gebouwen en overige objecten normaal functioneren. De dieren uit dit verblijf vliegen na het verlaten van de locatie naar de overzijde van de Rijksstraatweg. Dit wijst op een foerageergebied aan de overzijde van de weg.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het foerageergebied van vleermuizen.

8.1.3 Massawinterverblijf

Er zijn geen aanwijzingen dat het gebouw dienst doet als massa winterverblijf. Zwermende vleermuizen zijn niet aangetroffen en de massa in de muren is gering. Bovendien zijn grote delen van de muren massief. De aanwezigheid van een massa winterverblijf is uitgesloten.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft een massawinterverblijf van vleermuizen.

8.1.4 Vliegroute

Bij de onderzoeken zijn geen aanwijzingen gevonden dat het plangebied deel uit maakt van een vliegroute voor vleermuizen. De vleermuizen in de naastgelegen woning steken vrijwel allemaal direct de Rijksstraatweg over en vliegen in noordelijke richting weg.

Langs de bomen aan de zuidelijke rand van het plangebied, zijn ook geen passerende vleermuizen waargenomen. Alle dieren die hier zijn gezien waren aan het foerageren.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft vliegrouten van vleermuizen.

8.2 Huismus

Het onderzoek heeft aangetoond dat de gebouwen en het plangebied van geen belang zijn voor de huismus. De soort is binnen het plangebied niet aangetroffen.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de huismus.

8.3 Gierzwaluw

Het onderzoek heeft aangetoond dat de gebouwen van geen belang zijn voor de gierzwaluw.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gierzwaluw.

8.4 Steenmarter

Op het plangebied is ene vaste rust en verblijfplaats van de steenmarter aanwezig. Waarschijnlijk heeft het dier zijn verblijfplaats op het on overzichtelijke buitenterrein waar veel materialen en containers zijn opgeslagen. De exacte locatie kon niet worden vastgesteld.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Voor de steenmarter dient een ontheffing te worden aangevraagd.

8.5 Wezel

Bij de uitgevoerde onderzoeken zijn geen sporen van de wezel aangetroffen. Op de locatie zijn meerdere katten aanwezig en bevindt zich een vaste rust en verblijfplaats van de steenmarter. Hierdoor zal de locatie voor de wezel een te groot risico vormen. Bovendien zijn op de camerabeelden geen woelmuizen aangetroffen. Hierdoor is het uitgesloten dat de locatie voor de wezel van belang is.

Het slopen van de gebouwen en de herontwikkeling leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de wezel.

8.6 Samengevat

Soort	Aanwezige verblijfplaatsen	Belang	Aantal	Overtreding Wet natuurbescherming bij slopen?
Gewone dwergvleermuis	Nee	Geen belang	0	Nee
Laatvlieger	Nee	Geen belang	0	Nee
Huismus	Nee	Geen belang	0	Nee
Gierzwaluw	Nee	Geen belang	0	Nee
Wezel	Nee	Geen belang	0	Nee
Steenmarter	Ja	Een vaste rust en verblijfplaats is aanwezig.	1	Ja

9 Advies

9.1 Intrinsieke waarde

Onder de wet natuurbescherming wordt elk in het wild levende dier of inheemse plant beschermd. Ook diersoorten of diergroepen, die niet in de lijsten van de flora en faunawet voorkomen, bezitten deze bescherming. Voorwaarde is wel dat het inheemse dieren betreft. Dit is de intrinsieke waarde van het dier of de plant.

Het is daarom aan te bevelen om direct voorafgaande aan de werkzaamheden het plangebied en de omgeving te controleren op de aanwezigheid van dieren. Worden dieren aangetroffen moeten deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen. Ook tijdens de werkzaamheden dient met de aanwezigheid van dieren rekening te worden gehouden. Treft men een dier aan dan moet deze de kans krijgen om zich in veiligheid te brengen, of moet het dier in veiligheid gebracht worden. Worden onverhoopt beschermde diersoorten aangetroffen dan moeten de werkzaamheden worden gestaakt en een passende oplossing worden gezocht.

9.2 Aanvragen van een ontheffing Wnb

Geadviseerd word om voor de steenmarter (*Martes fiona*) een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Door tijdig een ontheffing aan te vragen kan ook op tijd worden begonnen met de mitigerende maatregelen en kan de steenmarter langzaam wennen aan de veranderingen in zijn leefgebied.

9.3 Vleermuisvriendelijk ontwerp

Wettelijk gezien zijn geen belemmeringen voor het slopen van het pand en de bouw van de woningen ten aanzien van deze soortgroep. De Wet natuurbescherming wordt voor de soortgroep vleermuizen niet overtreden.

De keuze kan worden gemaakt om de aanwezigheid van deze dieren te benutten en met deze dieren rekening te houden: voor, tijdens en na het realiseren van de woningen. Een stukje duurzaamheid dat niets of niet veel hoeft te kosten.

Het is duidelijk dat in het gebied vleermuizen actief zijn. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaal keuze kan veel voor deze kwetsbare dieren worden gedaan. De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu doordat zij zeer veel insecten wegvangen.

Bij het bouwen van de woningen kunnen eenvoudige voorzieningen worden opgenomen. Variërend van een iets bredere open stootvoeg, tot speciale voorzieningen in spouwmuur of dak. Dit draagt wezenlijk bij aan de instandhouding van deze bijzondere dieren.